

Sygn. akt I.Ca 321/18

POSTANOWIENIE

Dnia 4 września 2018 roku

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Alicja Wiśniewska
Sędziowie SO :	Cezary Olszewski, Antoni Czeszkiewicz
Protokolant:	sekr. sądowy Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 22 sierpnia 2018 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z wniosku D. K.

z udziałem G. T.

o zmianę kontaktów z małoletnią W. T.

na skutek apelacji uczestnika postępowania G. T. od postanowienia Sądu Rejonowego w Augustowie z dnia 8 maja 2018r sygn. akt III Nsm 133/17

postanawia:

1. Oddalić apelację.

2. Zasądzić od uczestnika postępowania G. T. na rzecz wnioskodawczyni D. K. kwotę 120 zł tytułem kosztów postępowania za instancję odwoławczą.

SSO Cezary Olszewski SSO Alicja Wiśniewska SSO Antoni Czeszkiewicz

\I Ca 321/18

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni D. K. wystąpiła do Sądu Rejonowego w Augustowie o zmianę kontaktów ojca G. T. z małoletnią córką W. T. poprzez ustalenie ich w miejscu zamieszkania małoletniej w godzinach i dniach podanych we wniosku z zakazaniem uczestnikowi postępowania zabierania dziecka poza miejsce jego stałego pobytu oraz ustalenia tychże kontaktów tylko w obecności wnioskodawczyni. W uzasadnieniu wniosku podała, że kontakty ojca (uczestnika postępowania) odbywają się w sposób nieprawidłowy, w szczególności poprzez stosowane wobec dziecka kar cielesnych. Zdaniem wnioskodawczyni spotkania wywierają negatywny wpływ na psychikę dziecka, a po ich zakończeniu występują u małoletniej psychogenne moczenia nocne. Uczestnik postępowania nie uznał wniosku i wniósł o jego oddalenie. Zaprzeczał stosowaniu kar cielesnych wobec małoletniej podnosząc, że W. jest bardzo zadowolona z kontaktów.

Postanowieniem dnia 8 maja 2018 r. w sprawie III. Nsm 133/17 Sąd Rejonowy w Augustowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich zmienił ugodę zawartą przez zainteresowanych w dniu 16 grudnia 2015r. w sprawie III Nsm 21/15 ustalając, że uczestnik G. T. będzie miał prawo spędzenia z małoletnią córką W. T. dwa tygodnie lipca 2018r. tj. od 2 do 16 lipca oraz dwa tygodnie sierpnia 2018r. od 13 do 27 sierpnia. Następnie od 1 września 2018r. kontakty będą odbywały co drugi weekend od piątku po południu do niedzieli wieczór w miejscu zamieszkania ojca oraz w wakacje od roku 2019 po połowie każdego miesiąca, i jeden tydzień ferii zimowych, ustalony przez strony. Ponadto sąd ustalił że w święta kontakty będą odbywały się naprzemiennie, poczynając od Bożego Narodzenia 2018r., które małoletnia spędzi u ojca G. T.. Nadto sąd zagroził grzywną za czynienie przeszkód w realizacji kontaktów i rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Sąd Rejonowy ustalił, że strony pozostawały w związku nieformalnym, z którego podochodzi małoletnia W. T. ur.(...) jednakże obecnie zamieszkują oddzielnie tj. uczestnik w W., wnioskodawczyni w S., a dotychczas realizowane kontakty wynikają z ugody zawartej w sprawie III Nsm 21/15 i wyglądają w ten sposób, że córka spędza po dwa tygodnie z każdym z rodziców.

Obecnie uczestniczka pozostaje w związku małżeńskim, z którego posiada małoletnie dziecko. Posiada też jeszcze jedno dziecko na swoim utrzymaniu pochodzące z innego związku. Wszystkie dzieci zamieszkują z wnioskodawczynią.

Uczestnik z kolei zamieszkuje w W., gdzie pracuje, jest kawalerem i nie posiada nikogo na swoim utrzymaniu.

Sąd rejonowy dokonując oceny dowodów (głównie świadków) uznał, iż nie ma podstaw, by zarzucać któremukolwiek z rodziców wadliwe postawy wychowawcze wobec małoletniej córki, natomiast niewątpliwie zdaniem sądu zachodził konflikt w sferze postaw rodziców, których nastawienie wobec siebie jest konfrontacyjne co oczywiście przekładało się na tendencyjność zeznań świadków wnioskowanych przez każdą ze stron, czy też nawet wpływ na treść sporządzanych dokumentów.

Za miarodajny, obiektywny i przydatny do rozstrzygnięcia sprawy niniejszej sąd rejonowy uznał zaś dowód z opinii (...). Biegli ci ustalili, że pomiędzy małoletnią a rodzicami są pozytywne i silne więzy emocjonalne, jednakże dotychczasowa forma kontaktów powinna jednak ulec zmianie z uwagi na fakt zakończenia okresu typowo przedszkolnego małoletniej. Zaproponowali również sposób utrzymywania kontaktów ojca z małoletnią po rozpoczęciu roku szkolnego. Szczegółowo też udzielili odpowiedzi na pytania postawione przez uczestnika postępowania a ustalenia swe oprali na bezpośrednim kontakcie z małoletnią i jej rodzicami. Sąd rejonowy w pełni podzielił ustalenia biegłych wyciągnięte przez nich z badań wnioski oraz przedłożone propozycje.

Dokonując oceny prawnej sąd rejonowy wskazał że jeżeli dziecko przebywa stałe u jednego z rodziców, sposób utrzymywania kontaktów określają oni wspólnie, ewentualnie biorąc pod uwagę rozsądne życzenia dziecka, a gdy brak takowego porozumienia-rozstrzyga o tym sąd(art.113¹§1 krio).

Zważywszy że małoletnia ma obecnie pięć lat trudno przyjąć by w sposób kategoryczny i stanowczy przedstawiła ona swoje życzenia i by miały one walor rozsądności, z uwagi na jej wiek, oraz postawy rodziców dalekie od porozumienia zachodziły podstawy do arbitralnego rozstrzygnięcia sporu przez sąd. Fakt rozpoczęcia nauki przez małoletnią uzasadniał zdaniem sądu modyfikację kontaktów, tym bardziej, że rodzice małoletniej zamieszkują w miejscowościach bardzo odległych od siebie. Sąd rejonowy wskazał także na związanie treścią wniosku co uniemożliwiło rozstrzygnięcie w przedmiocie ustalenia miejsca pobytu małoletniej przy ojcu.

Apelację od postanowienia sądu rejonowego wywiódł powód zarzucając:

- sprzeczność ustaleń faktycznych sądu ze zgromadzonym materiałem dowodowym przez przyjęcie, że dotychczasowa forma kontaktów winna ulec zmianie w związku z zakończeniem okresu przedszkolnego przez W. w sytuacji gdy małoletnia wykazuje większe poczucie zależności i bezpieczeństwa od ojca niż matki.

- nie zbadanie przez sąd możliwości edukacji małoletniej w W. w sytuacji uznania , że forma kontaktów winna ulec zmianie

- pominięcie faktu , że małoletnia ma dwa miejsca pobytu i zamieszkania (przy matce i ojcu)

- uznanie bezzasadnym wniosku końcowego co do ustalenia miejsca pobytu małoletniej w sytuacji gdy wystąpienie z wnioskiem przez matkę małoletniej podyktowane było zemstą za konflikt między rodzicami.

Skarżący zarzucił również naruszenie art. 233 kpc w zw. z art. 328 kpc poprzez:

- dowolne obdarzenie walorem wiarygodności jedynie wyjaśnień wnioskodawczyni i dowodów przez nią przedstawionych

- wadliwe przyjęcie , że wnioskodawczyni w odpowiedni sposób realizuje obowiązek pieczy , wychowania i zabezpieczenia potrzeb małoletniej , z pominięciem faktu, że kolejne dziecko jest niemowlakiem co absorbuje uwagę wnioskodawczyni ze szkodą dla W.

- ograniczenie władzy rodzicielskiej uczestnika poprzez uniemożliwienie uczestnikowi realizacji opieki naprzemiennej.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wnosił o

- o oddalenie wniosku w całości

- zmianę zaskarżonego wyroku (postanowienia) i ustalenie stałego miejsca pobytu małoletniej córki przy nim w jego miejscu zamieszkania tj. w W.

- zasądzenie kosztów postępowania w tym zastępstwa prawnego za obie instancje

ewentualnie wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku (postanowienia) i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I- szej instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelację uznać należy za bezzasadną.

Na wstępie zauważyć należy , że stanowisko uczestnika ulegało w trakcie rozprawy przed sądem pierwszej instancji dwukrotnej zmianie polegającej na domaganiu się ustalenia miejsca pobytu małoletniej przy ojcu, a następnie żądaniu oddalenia wniosku matki o zmianę sposobu kontaktów ojca z małoletnią. Z treści zaś apelacji wynika, że w dalszym ciągu domaga się on ustalenia miejsca pobytu córki przy nim wskazując chociażby na silne więzi córki z ojcem i dziadkiem. Postrzega jednocześnie wniosek jako zachowanie rewanżystowskie matki prowadzące do ograniczenia jego władzy rodzicielskiej.

W tym miejscu należy wskazać na niezrozumienie instytucji prawa rodzinnego polegające na utożsamieniu przez uczestnika postępowania władzy rodzicielskiej z kontaktami rodziców żyjących w rozłączeniu z ich wspólnym dzieckiem.

Sprawa zawisła przed sądem rejonowym dotyczyła ustalenia kontaktów poszczególnych rodziców z małoletnią córką , nie zaś kwestii władzy rodzicielskiej. O ile bowiem o władzy rodzicielskiej rozstrzygają przepisy rozdziału II , Oddziału 2 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (z wyjątkiem tj. art. 107 krio) o tyle kontakty z dzieckiem regulują przepisy Oddziału 3 tegoż kodeksu.

Już chociażby z tego względu (odrębnych uregulowań) nie ma podstaw do utożsamiania władzy rodzicielskiej z kontaktami. Stąd też w ramach rozpoznania sprawy wszczętej przez wnioskodawczynię sąd rejonowy nie miał podstaw

do rozpoznawania wniosku co do miejsca zamieszkania dziecka. Nie można mieć bowiem jednocześnie dwu miejsc zamieszkania co wynika wprost z treści art. 28 kodeksu cywilnego. Naprzemiennosc kontaktów ustalona przez zainteresowanych w ugodzie nie jest równoznaczna z ustaleniem miejsca pobytu (zamieszkania) dziecka w miejscu zamieszkania obojga rodziców. O miejscu zamieszkania dziecka zaś stanowi art. 26 kc, przy czym co należy podkreślić dotychczas uczestnik nie kwestionował miejsca zamieszkania dziecka - przy matce.

Odnosząc się zaś do ustaleń poczynionych przez sąd rejonowy, które spotkały się z zarzutami uczestnika postępowania zawartymi w apelacji, a sprowadzającymi się do zarzutu wadliwych ustaleń faktycznych i błędnej oceny materiału dowodowego to podkreślić należy, że sąd okręgowy w pełni akceptuje ustalenia sądu rejonowego. Wbrew bowiem zarzutom skarżącego sąd pierwszej instancji dokonując oceny dowodów wskazał na wątpliwości w zakresie wiarygodności dowodów (głównie osobowych) tak zgłoszonych przez jedną jak i drugą stronę. Wskazał przy tym przyczyny takiego wnioskowania o wartości dowodów i umotywował należycie na jakim dowodzie oparł najistotniejsze ustalenia stanowiące podstawę orzekania. Za nietrafne zatem należało uznać zarzuty apelacyjne w tym zakresie.

Nie ulega wątpliwości, iż najbardziej istotnym dowodem w tym obiektywnym i profesjonalnym była opinia biegłych z (...). Sąd okręgowy podziela przy tym w całości wnioski wyciągnięte przez sąd rejonowy z treści tej opinii, bowiem są one logiczne i pozbawione elementu emocjonalnego, który determinuje postawy rodziców. Analizując materiał dowodowy w sprawie i prezentowane przez poszczególnych rodziców stanowiska trudno oprzeć się wrażeniu, że dziecko jest w tym wszystkim najmniej ważne, a najważniejsze jest wykazanie własnej racji i dokuczenie drugiemu z rodziców.

Najważniejszym z założeń uregulowań prawnych dotyczących władzy rodzicielskiej i kontaktów jest dobro dziecka. Trudno uznać, iż uczestnik kierując się dobrem dziecka pragnie je odseparować od matki, bo nie jest to z pewnością działaniem dla dobra dziecka. Podobnie ocenić należy postawę matki, która patologicznie rozumiejąc własne prawa rodzicielskie podejmuje działania utrudniające realizację kontaktów dziecka z ojcem. Takie postawy rodziców w istocie są działaniem na szkodę dziecka, bowiem jak stanowi art. 113 krio utrzymywanie kontaktów z dzieckiem jest prawem i obowiązkiem rodziców, lecz w żadnym przypadku prawo to nie może być realizowane ze szkodą dla dziecka.

Zaznaczyć jednak należy, iż prawo to nie jest prawem bezwzględny (nieograniczony), bowiem jak to wyżej wskazano wartością nadrzędną jest dobro dziecka oceniane również w kontekście tychże kontaktów. Dobrem dziecka jest również zabezpieczenie jego właściwej edukacji, stworzenie umiejętności ułożenia relacji z rówieśnikami czy wyuczenie obowiązkowości. Słusznie zatem sąd rejonowy uznał prymat w/w wartości nad rozchwianiem emocjonalnym fundowanym W. przez rodziców przedkładających własne urażone ambicje nad dobro dziecka dyskredytujących wzajemnie swoje postawy rodzicielskie, z całkowitym pominięciem córki odczuwającej z pewnością te negatywne emocje mimo, że jest jeszcze osobą małoletnią.

Zdaniem sądu okręgowego ocena dowodów dokonana przez sąd rejonowy nie jest oceną dowolną, a w ramach swobodnej oceny sąd ten był uprawniony do wyciągnięcia wniosków, które uzasadniały treść wydanego rozstrzygnięcia. Nie można bowiem (a przynajmniej wniesiona apelacja nie sprostала temu obowiązkowi) uznać, że sąd rejonowy oceniając dowody poczynił ustalenia sprzeczne z logiką i doświadczeniem życiowym – a tylko taki zarzut mógłby skutecznie podważyć te ustalenia.

Biorąc wyżej wymienione okoliczności pod uwagę Sąd Okręgowy akceptując w pełni ustalenia sądu rejonowego uznał apelację za nieuzasadnioną i jako taką oddalił na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 kpc i § 4 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSO Alicja Wiśniewska SSO Antoni Czeszkiewicz SSO Cezary Olszewski